Փոստը ԶՈՐԵՔՇԱԲԹԻ եւ ՇԱԲԱԹ օրերը կը նրատարակուի :

Տարեկան բաժանորդագինն է միայն չորս արծաթ մեճիտ կանխիկ վճարելի, իբ՛ մայրաքաղաքիս եւ իր արուարձանաց եւ իբ՛ գաւառաց համար :

Վեց եւ երեք ամսոց համար ալ բաժանորդ կընդունուի :

Տեղական եւ գաւառական թղթատարութեան ծախքը խմբագրութիւնը պիտի վճարէ:

Գինը մեկ դրշ է, եւ կը գտնուի մասնաւորապես Պահճէ գաբու - Սուճի Պօղոս աղայի խանութը :

Ծանուցման տողը 3 դրշ է մեկ անգամի համար: Աւելի աժան կըլլայ աւելի անգամներու համար :

Խմբագրութեան վերաբերեալ որ եւ է գիր ուղղելի առ Տճօրեճ-Տեր Հ. Ս. Ալաճաճեան կ. Պոլիս Պալըգ բազար Նաճիյէ խան վերի յարկ թիւ. 16 :

ADRESSE

H. S. AladJadJian

Directeur du Journal Armenien POUNTCHE

16 Nafie Han Balouk Bazar Constantinople.

ԹԻՒ 1674 — ՇԱԲԱԹ — 1882 ՄԱՅԻՍ 22

ԱԶԳԱՅԻՆ

ՀԻՆԳՇԱԲԹԻ ՕՐՆ ԵՒ ՑՈՑՑՓ

Ինչպէս ծանուցուած էր, ազգային ժողովը՝ յետ կէս տարուոյ հարկադրեալ դադարի, հինգշաբթի առաւօտ վերջապէս նիստ ըրաւ, և Ա. ատենապետոյ դիւանի ու վարչական խորհրդոյ տեղեկագրերը լսելէն յետոյ, — որոց եղրակացութիւնն էր թէ պատրիարքական պաշտօնավարութեան դէմ յարուցեալ արտաքին արգելքներուն մեկ քանին արդէն բարձեալ են, և մեկ քանին բարձման ընթացքի մէջ, և ներքին արգելքներուն համար առ այժմ հնարաւոր եղած դարմաններ գտնուած են, — որոշեց, որ վաղը կիւրակէ՝ համայն երեսփոխանք խաչափուղ առ Ս. Պատրիարքն երթալով պատրիարքական գահն և իշխանց ժողովոյն յայտարարեն թէ «Ազգային Երեսփոխա-«նութիւնն գիտնալով այն իրերը, «որ Ձեր Սրբազնութիւնն ստիպած «են հրաժարիլ, բայց ճանչնա-«լով նաև Ձեր մեծ արժանիքն «ու ժողովրդեան Ձեր վրայ ու-«նեցած անհուն համակրանքն ու «վստահութիւն, կ՚յայտնէ Ձեր «Սրբազնութեան թէ ընդունե-«լով սիրայօժար իւր առեղնագետաց «Դիւանին տեղեկագրին եղրա-«կացութիւններն, ինք պատրաստ «է յանուն ազգիս յանձն առ-«նելայն ղեկավարութիւնները, որք «նորա կարողութեան հետ հաշտ «են, և որք կրնան Ձեր վիշտը «թեթևցնել լաւագոյն կարգա-«դրութիւն մի տալով իւրաց ներ-«քին վիճակին ու դիւրացնել Ձեր «պաշտօն, բարեխնամ կառավա-«րութենէն սպասելով վստահու-«թեամբ այնպիսի վշտաց սփո-«փումն, որոյ դարմանն իւր կա-«րողութենէն դուրս է: Հետե-«ւաբար կինդրէ, որ Ձեր Սբբա-«զնութիւնն դադարացնով տալով «ազգային վարչութեան, հաճիք «ձեռք առնուլ վերստին պատ-«րիարքական պաշտօնն և գոր-«ծակիլ ու առաջնորդել ազգա-«յին ջանից»: Այս որոշմանեն յետոյ, ժողովոյն չորեքշաբթի ման ու բացման գործողութիւնք կատարուեցան, և նորընտիր երեսփոխանաց ոմանց ընտրութիւնք վաւերացան:

Ինչպէս ամեն այսպիսի ծանրակիր խնդրոց ժամանակ, նոյնպէս և այս անգամ բազմաթիւ երը ուննկղրաց բազմութիւնը: Սակայն ցաւալի է, որ այս անգամ ալ ունկնդրաց մէջէն ոմանք խիստ անհաճոյ ցոյցեր ընել յանդգնեցան. Թո՛ղ մերթ ընդ մերթ զարնուած ծափերն՝ որ բոլորովին անվայել են, ոմանք խօսք և այլք մինչև իսկ յիշոյ արտասանելու չափ յառաջ գային, որ բնաւ նեղրելի չէ, և երթէ դատական ատեանի մը առջև հանուին՝ արդարև ծանր պատժոյ կենթարկուին այդպիսի վարմանց տէրերն. պէտք է գիտնան այդպիսիք, թէ ազգային ժողովը իւր ամբողջութեամբն անպատուած կըլլան, երբ երեսփոխանի մը դէմ կյարձակին, կնախատեն. պէտք է գիտնան, թէ այս ժողովը անպատուելով ընդհանուր ազգն անպատուած կըլլան. և ինչ կը կարծեն. միթէ հարիւրաւոր անդամներէ բաղկացեալ ժողովի մը մէջ իրենց չափ Ազգին օգուտն ու շահը խորհող երեսփոխանք չե՞ն գտնուիր, և իրե՞նք նախատելով, հայհոյելով, ծափելով ու բարձրաձայն գոչելով Ազգին օգուտն ու շահը կրնան պաշտպանել: Պէտք է դադրեցնել այսպիսի վարմունքներէ, որ չկրնար հաճելի ըլլալ ոչ մեկ անձանց, որ ինքնակար է Ազգին: Պէտք է դարձ չկընել ունկնդրութեան իրաւանց սահմանէն. լսիկ ինչիկ մտիկ ընելու է. ո՛րևէ վիրաւորիկ չարժուի կրնայ ճնշել երեսփոխանաց խօսելու աղատութիւնը, վիճաբանութիւնը բռնադատել, ճապարանաց տեղի տալ, և ի միտի Ազգին, որոյ անդամ ըլլալով իրենք ալ անչուշտ բաժանորդ կըլլան այդ ինքնատուց: Պէտք է գիտնալ, որ երթէ տակաւին այս ընթացքը չարունակուի, ազգային գործերէ ու պաշտօններէ դրուած նօք պիտի քաշուին ամեն ձեռնհաս անձինք. արդէն բազումք ետ ետ կվախչին:

Կէսվճեի Ղընճըլար գիւղի ազգայինք յուղեալ ու վշտացեալ են ժամանակէ մը հետէ: Այս գիւղը կբաղկանայ 350 տունէ. ապառաժի մը տորոտան հաստատեալ է՝ մահմետական գիւղերով շրջապատեալ: Այս գիւղի ազգայինք իրենց սեպհական գերեզման չունին, որովհետև մահմետականք բոլոր գետիններն իրաց ցունելով քրիստոնէից արգիլած են. գիւղացւոց մեծ մասն՝ չերասմատուծութեամբ, ոմանք՝ գիւղացւոյն արհեստիւք, և այլք՝ Պօլսոյ պիւոի գործարանաց մէջ աշխատելով կանցուցանէին, և հազիւ հազ կը հայթայթէին իրենց և ընտանեաց ոգեպահիկն. տակաւին 6–7 տարիէ հետէ յատահատելով իրենց այս աշխատութեանց անյաջողութենէն, գիւղէն 1½ ժամ հեռի Ծիւզ-Ջամ ըսուած լեռնավայրն մշակելու եկան. մեծաւ գժուարութեամբ քակելէն թումբերն, յօշատային բարձրաբերձ ծառերն, և վերջապէս մշակելով տերմանացին հողերուն, վճարելով արքունի ամեն տեսակ տուրք. և այն ինչ սկսած էին չունչ առնուլ տակաւ մի, Պաթումի Լազ պաշթախանք որ երկու տարիէ հետէ կէսվճեի մերձակայ Հերդայ ըսուած գիւղին անտառին մէջ ըր նախութիւն հաստատած են, կը յանդգնին խնդճերուն ձեռքէն բռնի յափշտակել ա՛յդ արիւն քրտամբք շաղախեալ հողերն և անոնց մէջ չինուած խրճիթներն: Թշուառ ժողովուրդը կդիմէ տեղական իշխանութեանց, և յատկապէս պաշտօնակալք ղրկուելով հորդուի որ Լազ գաղթականք 1½ ժամ հեռի Իւչէնգէկ ըսուած լեռնավայրն երթան բնակին, բայց նոքա չեն հնազանդիր, չուղելով բաժնուիլ Հերդայի լեռներէն, որ իրենց անասնոց արուեստին... դիւրութիւն կընծայէ եղեր: Եւ զարմանալի է, որ ի պաշտօնէ դրուեր է Նիկոմիդիոյ կառավարչին, թէ Լազերն ու Հայերն Հաշտուեցան, և արտերն ու լեռներն բաժնուեցան իրենց մէջ, մինչդեռ այսպիսի հաշտութիւն ու բաժանում տեղի չէ ունեցեր, վասն զի արդէն գտնուած հողերըն հազիւ կբաւեն Ղընճըլարու Հայոց, և վերջին օրերս խեղճերըն՝ ինչպէս կգրէ այս տեղեկութիւններն մեզ հաղորդողն, անդադար հեռագրեր կուղղեն առ մեծ. կառավարիչն Նիկոմիդիոյ, առ վեհմ: քաղաքապետն Պօլսոյ և առ Պատրիարքարան: Նամակագիրն կգանգատի, թէ Պատրիարքարանէն ալ տակաւին պատասխան ընդունած չեն. և մինչ կխնդրէ՝ ազգային կեդրոնական վարչութեան ազդու միջնորդութիւն հայցել: Այս յանձնարարութիւնը կատարելու առթիւ, դարձեալ մեր զարմանքն ու ցաւը կյայտնեմք, թէ Նիկոմիդիոյ Առաջնորդն ինչ խզճով Թողուց ժողովուրդն այս և այլ այսպիսի վշտաց մէջ, և խոյս տուաւ հպիսկոպոսանալու համար...

—Վարչական խորհուրդն կրօնական տանէն իմանալով, թէ մնքատատանէնէն ընդունած իր ա՛յն եկեղեցական գրքերն՝ որոնք նըշանակեալ չեն կառավարութեան կրթական պաշտօնատանէն, մաքսատան դրաքննութեան պաշտօնակալին դիմեր և պատասխան ընդուներ է թէ ա՛յ միայն եկեղեցական այլ և Հայ պատմութեան դրոց աղաս փոխադրութիւն կայ, Այս պատասխանը հաղորդեալ է կրօնական տանէնն:

— Բալըէն կծանուցանեն մեզ, թէ տեղւոյն առաջնորդական տեղապահ Տ. Բարթողիմէոս վրդ. Պաղճեան առաջնորդական ընտրութեան ձեռնարկած, և ինքզինքն ընտրել տալու համար անհաճոյ վարմանց մէջ դանդաղ ըլլալուն պատճառաւ, ժողովրդեան մէջ դանդատներն աւելցած են, և Պատրիարքարանի ալ հաղորդած է այս վիճակն:

— Մերաստիոյ Գեր. Առաջնորդին յանձնուած է Սմասիա երթալ, տեղւոյն ազգային ժողովները վերակազմել և առաջնորդական ընտրութիւն կատարել

— Ա. Ս. Ա. Ա. Ա

գեհեներ չեն պակսիր, որք թեև չրջմոլիկ հասրի նման տար անդ կվազվզտան, կբռնկին կանոնին կը գնան, սակայն ինչպես այդ հասր իբրև աստուածային լոյս ազգերին և նախապաշարեալին վրայ կազդե, այս կողմերու իմաստասիրներն ալ ռամկին վրայ կիշխեն և ժողովուրդը քանի որ տակաւին ռամիկ է մեծ մասամբ՝ բանդէտն ալ ճշմարիտ դիտունէն չատ աւելի ազդեցիկ է. Նիկոլներ չեն պակսիր. բանիերուն վարդապետներ հարկաւոր են, որ երբեմն իրենց համոզակեր և ազդեցիկ լեզուանեղ վկասերու դասադրութեանց առաջքն առնուն և նոցա թոյնից ազդեցութիւնն տկարացնեն. և թէ ոչ... պիտի ողբայ բազմայ հետ և ձեր Դէոոն։

Պատրիարքարանի դիւանատան անդամներէն Գառնիկ Եֆէնտի այս առաւօտ Ս. Պատրիարք Հօր յանձնարարութեամբ մեզ յանոյց, թէ Ս. Պատրիարքը վերջնականապէս հրաժարած ըլլալով, կ'ենդրէ որ ա՛չ երեսփոխանութիւն և ա՛չ ժողովուրդ վաղը մինչև խաղալիզ դիմելու ձանձրոյթի յանձն չառնուն։

ԱՅԼ ԵՒ ԱՅԼՔ

Նախարարք տակաւին պրեթէ դիշեր ու ցերեկ կխորհրդակցին Ճանուցեալ լենդրոյն (Եգիպտոսի) կարգադրութեան համար, և միշտ յոյս ի յայտնուի թէ օսմանեան վեհապետական իրաւանց համաձայն պիտի կարգադրուի խընդիրքն։ Լա Թիւրքի կզրէ, թէ չրնգչարթի աւստրիական ու իտալական դեսպանք և ռուսական գործակատարն Բ. Դուռը գալով՝ ծանուցեր են արտաքին գործոց նախարարին թէ, իրենց կառավարութիւնք միաբան են Թաղիեի ու Անգլիոյ հետ, և խորհուրդ կուտան որ օսմանեան կառավարութիւնը համաձայնի յիշեալ երկու տէրութեանց հետ։ Կ'ծանուանեն, թէ մծուբա Պօլսոյ մէջ դեսպանաժողով մը պիտի գումարի յետոյ այս խնդրոյն համար։

Կոմս Լօրիս Մելիքոֆ, ամսոյս 11 ին Բեռլինսպուրկ հասնելով անմիջապէս Զարին ներկայացեր է։ Վերջերս անձնական տրտկարութեան պատճառաւ Եւրոպա գացած և Բեռլինսպուրկ դառնալու համար արդէն ճանբայ ելած և Պերլին հասած էր, սակայն Ռուսիոյ արտաքին գործոց նախարար Պ. Կիեբս հրամանաւ Զարին հեռագրով ընդ փոյթ հրաւիրած էր զայն, ուր անուրկրայելի կերպով կխօսուի թէ Իկնաթիեֆի արժանի չալոր-դըն է։ Կոմս Իկնաթիեֆի անցեալ շաբթու երկու անդամ Զարին ներկայանալ ուզած է, բայց չէ ընդունուած։ Բանտապահապետ Պ. Կրօֆ հակակարծիք լինելով քաղաքական և ընկերական յանցաւորաց նկատմամբ Իկնաթիեֆի ձեռքառած և առնելիք միջոցներուն, երբ հրաժարի, բաւական ջնտաորեր հարուած մը ազուած պիտի լինի կոմսին, զի Պ. Կրօֆ, որ հանդուցեալ Զարին ալ չատ սիրելին է, յայտնապես կըսէ թէ լինքն Իկնաթիեֆի համար չկրնար անպատիւ լինել, և թէ՝ պիտի իմացնէ կայսեր որ Իկնաթիեֆ և իւր համակարծիքներն կաշխատին երկիրն անիշխանութեան մատնել, և մանաւորապէս Ռոմանօֆի տան վերականգնման կջանան։

— Ռուսիոյ կառավարութիւնն հրահանգ տուած է Լոնտոնի դեսպանին, որ փորձէ թէ անդրկովկասեան կառավարութիւնն համաձա՞յն է յուղելու, քաղաքական ապստիչներն իրենց կառավարութեան յանձնելու համար՝ անցեալ տարի Ռուսիոյ կողմանէ առաջարկեալ կանոնին։

— Բուսանիոյ թագաւորին խնդրագիր մը տալու համար՝ 8000 ի չափ դիւղացիք Պուքրեշի դրներէն գացեր են, սակայն դուռ մարտակ մը ձիաւոր ժանտարմա նոցա դէմն ելեր, և յարձակմամբ ցան և ցիր ըրեր են զամենքն ալ։

— Գերմանացւոց դէմ Ռուսաց տեղութիւնն այս օրերս տասը կոյած ըլլալուն պատճառաւ, Գերմանիոյ մէջ բնակութիւնք կը կազմուին՝ ռուսարնակ գերմանացոց օգնելու նպատակաւ։

Պուլղարիոյ Սեվլի գիւղաքաղաքին մէջ քանի մ' օր յառաջ խոշոր կարկուտ գալով երկրագործութեան վնասներ, տանց ապակիներ ու կղմինդրներ և բացը գանուած դառնուկներ ու հաւերը կոտորեր է։

— Նոր-Եորքի լրագրոյ մէջ ոյաւ, Նորման անուն նաւապետ մը կծանուցանէ թէ մծուբա ղբօսանոյ համար թիւալար նաւակով մը դեպ յԵւրոպա ուղևորութիւն մը պիտի ընէ։ Նաւակին երկայնութիւնն է 12 ոտնաչափ, լայնութիւնը՝ է, և բարձրութիւնը 2½։ Սովորական պարէնիչ հետ, 50 կալոն ջուր պիտի առնու մէկտեղ, և կյուսայ որ հարիւր օրէն կրնայ կատարել այն ուղևորութիւնը։

— Պիլմարդ իշխանին մեծ եղբայրն՝ Պ. Պէրնար՝ որ 72 տարեկան է, հանդէս կատարեր է մայիս 7 ին, պաշտօնի մանելուն 30 րդ տարեդարձն ըլլալուն պատճառաւ։

— Հարաւային Ամերիկայի հանքերէն միոյն մէջ 200 գրամի կշռող ադամանդի կաոր մը դըտնուեր է։

— Աւստրիոյ Հանքերուն մէկէն՝ 600 լիրա արժող զուտ ոսկի կաոր մը հանուեր է։

— Ամսոյս 11 ին, ի Փարիզ պարահիպպականի արուեստաց հանդէս մը բացուեր է։

— Հռոմոյ մէջ դատարանէն իբրև անպատշաճ արձակուեր է պետղեցիկ կին մը՝ որ իւր այբը ըսպաններ է կոկորդը կարելով։ Այս սպանութիւնն ըրեր է կինը, տեսնելով որ այրը կուզէ չափազանց իւր ընել իւր պետղեցկութիւնը։

— Պերլինի հրկիզեալ առողջարանական արուեստահանդիսին մէջ, ակռայ չունեցող անձանց համար հնարուած տեսակ մը նուրբահնար գործիք կդանուի եղեր, որ մին՝ հաց և այլ այս տեսակ ուտելիքները ախորժելի կնպատով կմանրէ եղեր։

— Աւստրիոյ կառավարութիւնն, նպաստառոյց դիտարանին համար, 1875 ին՝ մեծ հնդադատակ մը ապսպրած էր ի Ցըպլին. դիտակն դեռ նոր պատրաստուած է, որ 8000 անդղիական ոսկւոյ արժողութիւն ունի։

— Անդղիոյ Նովմինհամ քաղաքին մէջ այս անգամ յաջող փորձ մը եղած է— կանանց ամրարային չրջադեստից կերպասեան երկաթի բարակ ազորկ թելերէ բանելով։ Պատրաստութեան մէջ գործ ածարութիւն մը չէ տեսնուած, այլ փոխանակ բամպակէ կամ բուրդէ թելով հիւսելու կնպատան՝ միանգամ դիւրութեամբ երկաթի թելերով հիւսուած է։ Ցերգոյն գործատեսակաւորք մեծ դիւտ մը կանգնեն ըսեր, և այնպէս կկարծեն թէ չատ չուտ պիտի տարածի։ վասն զի գործածութեան մասին նեղութիւն մը չտալով հանդերձ, դիմացկունութեան կողմանէ ալ բրդեղէնէն բաւական աւելի եր կնայ։

— Ֆրանսական լրագիր մը կը պատմէ թէ Փարիզի չրջականերէն այդեպանին մէկը, տակաւ մը չուտ դինի պահած ըլլալով մառանին մէջ, օր մը կայծակ մը իջնելով ի մառանն տակառը խորտակած, բայց անոր մէջ մնացած գինին նոյնա համեղացած եր։ Վարպետ քիմիագէտ մը նոյնա ուշադիր քննութիւններ ընելով գինիին վրայ կայծակին ըրած ներգործութեան նկատմամբ, ուրիշ տակառի մը մէջ 100 օրական չափ չուտ գինի դրեր, և մէկ քանի օր ելեքտրականութիւն տալով տակառին մէջ, գինին աղնուացեր է։ Այս հաղուագէպ գիւտին վրայ Ֆրանսայի բազում քաղաքաց մէջ փորձեր կըլլան այժմ։

Տօրօն ըրս եղանակները

Առողջապահութեան գլխաւոր կանոնն է լաւ կենցաղավարութիւն։ Ընդհանրապէս այն անձինք, որ ա՛նկ բանի մը մէջ չափաւորութիւնը ձեռքէ չեն թողուր, առողջ կ'ըլլան։ առողջապահութիւնը աշխատասիրեան քոյրն է; և մայր՝ մաքրութեան։ Առողջութեան համար պէտք եղած բանը կանոնաւոր մնունդ և մաքուր չուրն է։ Չուրի որպիսութեան մեծ գործ չափն է, վասն զի ամեն չուր լաւ չէ և պէտ չուրերն վրի մէջ եղունգ կը պատճառեն, ականջներն կխուճըլեն և այլն։ Արդ՝ պէտք է սերտել տարբեր եղանակաց յատուկ դիտելիքն։

Հարց։ — Ցերեկի կամ երեկոյեան կերակրոյ առեն պէտք է, մեզի՝ կամ ճարպատուրբան մ'ուտել. քիչ մը ոգելից ըմպելիք գործածել.— բնակարանին ամեն կողմը հաւասար չերմութեամբ պահել. օրն գէթ մի անգամ սենեկաց օդը փոխել, վառարանին չերմութեան հսկել. և միացարդ հրան պահելու համար վառարանին բանտին չգոյել, վասն զի այդ կերպով շատեր անչնչացած են. — բրդեղէն հագնիլ և մարմնոյն չարժմունքն սեղմելու չափ նեղ պղեստ չգործածել. — կարի յաճախ մարմնամարզութիւն ընել. և շաբաթին մի անգամ կամ առ առաւելն 15 օրն անգամ մը 35 աստիճան չերմութիւն ունեցող բաղնիք մ'առնել, որ անհրաժեշտ է. գործատրայ համար պէտք է խորդուբորդ անհարթ կտաւով մը մարմինն չփել, այլպէս զի գործարանայ մէջ մարմնին վրայ լցուած աղտեղութիւնք մաքրուին։

Պատ։ — Ուտելիքն՝ ճիշդ ձմրան եղանակին պէս է. — այս եղանակին մէջ բնակարանի չերմութեան լաւ հոգ տանելու է՝ մանաւանդ սառիլ հալելու, անձրեւի և մառախուղի առեն, դիտնալու է որ ձմեռուան սառնամանեայ չուրան այնչափ վնասակար չէ, որչափ խոնաւութեան չուրան. — զգեստներն պէտք է միշտ տաք լինին, և յուլիս ամիսէն առաջ ֆանէլան հանելու չէ. զոր հարկ է սեպտեմբերին նորէն

հադնիլ. Ֆանելեան մարմնոյն վըրայէն հադուած ատեն օդտակար կրլինի, երբ յաճախ փոխուի. մարմնական չարժմանց պէտքին խիստ անհրաժեշտ է այս եղանակին մէջ, որպէս են ձիարշաւք, ըրջադայութիւնք, և որ լաւն է՝ օդաւէտ տեղ մը բաւական ճեմելէն ետքը տուն մտնելու է. գարնան մէջ թեթև լուծողական մը առնուլ խիստ օդտակար է. մանաւանդ երբ չարաթ մը չարունակ օրը մէկ ջրի գաւաթ սեղիլ, կամ քիւնա և կամ ռուխտուց հանքային ջուրերէն խմուի:

Ա՜ա՜ : — Մանաւորապէս բանջարեղինաց կերակուրներն լաւ է այս եղանակին մէջ, և ոչ ելոց ըմպելեաց չատն ալ վտանգաւոր է. կարի չոյժ զգուշանալուէ որ. հաս պտուղներէ կամ խիստ կանաչ բանջարեղինով պատրաստուած կերակուրներէ, պաղ ուրեք և խառնուկ կամ թէյ առնուլն լաւ սովորութիւն մ'է. և կաղէօղ կամ օդտակար եղող հանքային ջրոյ չափաւոր դործածութեամբ ալ՝ դրեթէ մեծ քաղաքայ մէջ սպառեալ ջրոյ մարմնոյն պատճառած ջլատուց առաջքն կառնուի. — բնակարանք խիստ օդասուն լինելու, և տեզ մաքրուելու են. ազատութիւն թողլոյ չէ տան ո՛ և է անկեան մէջ. — զգեստք լայն ու թեթև լինելու են, և գլուխն արևէն պահպանելու և արևու տակ մը նալէ հեռանալու է. — մարմնամարզք չափաւորեալ լինելու են, և տաք բաղնիք առնելու չէ. պաղ ջրի բաղանեայ կամ ծովու սովորութիւն լաւ է. լողալն մեծ մարզ մ' է ամեան համար բայց մեզու չէ. քիչ մը թանձր կտաւով մարմինը չփելն մոռնալու չէ:

Ա՜ա՜ : — Այս եղանակին մէջ ուտելիքներու չափազանցութենէ զգուշ կենալու է. այս եղանակին պղտկիքի տանն լինելուն՝ նոր շինուած գինիներէն այնպիսի փորհարութիւնք կպատճառին, որոց հետևութիւնն չատ աղետաբեր կըլլայ, և մինչև իսկ ֆլէէն կը հետևի. ուստի այդ տանն պատրաստուած անոյշ գինի և այլ ըմպելիք չատ քիչ խմուելու են. — բնակարանայ օդոյ մաքրութեան հոգ տանելու, և առաջին յուրտերէն զգոյշ կենալու է. — զգեստք ըստ կարելւոյն բրդեղէն լինելու են, և նայելու է որ տաք պահուի մարմինն. — այս եղանակին սկիզբն, որ ամրան վերջն ըսել է, ճանապարհորդելէն լաւ վարժութիւն մ'է. ծովու ու լեռնաքի վրայ որսի երթալն ալ օդտակար է, բայց ծանր հետևութիւններու առիթ կուտայ, դի չատեր այնեան անձրևոյ խառնուածքի պատճառաւ յօդացաւի ենթակայ կըլլան: Եւ որովհետև այս տեսակ վարժութիւնք բնականաբար հարստութեամբ գործադրելի բաներ են, ուստի արհեստաւոր կամ աղքատիկ դասուց անձինք ալ նոյն վարժութիւններէն առնուած օդուտներն կրնան ունենալ, օրինակի համար՝ կիւրակի օրերն անտառի կամ դաշտի մէջ չրջադայութեամբ. ձիարշաւ, ըմբշամարտութիւն, օրախաղութիւն, գաւաղանախաղ ալ միևնոյն օդուտներն կունենան. ամեն կարդի դրական մարդիկ և սենեկի մէջ փակուղ գործատուք լաւ կընեն, եթէ չրջադայութիւն մ'ընեն՝ աշխատութեան սկսելէն յառաջ և վերջացունելէն ետքը:

Իշխարը ինքնաս ինքիւ օլան Ղալաթատա թիմուր խանատա սաքին հազըրցը Իչքահնա Մենատքին իքլասը հազգենատա լաղըմ կելէն մուամելաթը գանօնիյէ քեամիլէն իճրա գըլընմըշ օլատղընատան՝ միւֆլիսը մերդում գիմմէթինաե ալաճաղը օլանլարըն գանօննամէի թիճարէթին 211 ինճի մատատսի մուճիպլինճէ միւֆլիսը մերդում թարաֆընատան թէքլիֆ օլունաճադ գօնգօրատաթօնուն միւզաքէրէ վէ քարարլաշարըրլմասը իչուն իչատս 1882 սէնէսի մայիսինին 27 ինճի բենճչենպէհ կիւնիւ սաաթ 7 բատատէլերինատ իքինճի մահքեմէի թիճարէթին ժիւժ գօմիսէրլէր տատիյինէ կելմէլերի: Ս. Հանէր

ՄԻԻԹԹԱՀԻԼ-ՄԻՆԻԼԼ

Մէճէլլէ անուանեալ կայսերական հիմնական օրինադիրքին՝ որոյ դիտաւորութիւնը ամեն տատիճանի մարդոց և մանաւանդ իրատարիտաւորեան պարագաներու և փոտատարաններու կարի չոյժ օդտակար է, և կրօնական (չերի) ու քաղաքական (նիզամիէ) դատատրանայ մէջ չատ մը գործադրուի, Ամասիոյ նահանգական դատարանին նախագահ Զաքի-քեամիլ Սարդիս էֆէնտի Օրտէլեան ուղղակի դիւրագործ ատելի ընելէ այդ ուրիշին կարդատ իբրև բառարան մը յօրինած է, որով ուզողն դիւրաւ պիտի կրնայ գտնել իրեն դատին պէտք եղած յօդուածն, նայելով յօդուածին բառերէն միոյն: Ս. յս կարևոր աշխատութեան՝ որ ընդ ամենը 45-50 տետրէ պիտի բաղկանայ, 25 տետրը արդէն տարատած և թղթակազմ պատրաստուած ըլլալով բոլոր դրամատոց քով կվաճառուի իւրքին 25 ղրշ. Իսկ բաժանորդ եղողները միայն 30 ղրշ պիտի վճարեն ամբողջ գործին համար:

Ի Պոլիս բաժանորդ ըլլալ ուզողն կհրաւիրուի առ դրամատոս Կարապետ աղա Պապը-Ալի-Ճատասէ, 38 թիւ. իսկ ի դաւառս բաժանորդ ըլլալ ուզողք՝ դարձեալ Պոլիս Օղճըլար-պաշը Գրատարանէն միտիրիւ Սարաֆիմ էֆէնտիի, թղթատարութեան ծախքը վճարելու պայմանաւ:

Նոր չափերուն վրայ, Հրամտիոյ նախկին նահապետ Թէֆիկ փաշայի գրած տետրակն՝ Պոլիս կամրջին գլուխը օսմանեան գրատունը կվաճառուի, իւրքին 30 ղրշ:

Պ. Նորայրի Դաղղ—Հայերէն բառարանին 100րդ թերթն ալ հրատարակեցաւ:

Շիւքրի և Միքայէլ էֆէնտիներու աշխատասիրութեամբ հրատարակուղ Դաղղ—Թուրքերէն բառարանին 12րդ թերթն ալ հրատարակեցաւ:

Պոլիս, կամրջին գլուխը, Օսմանեան դրատունը, թիւ 4, Թուրքերէն և Հայերէն լեղուաւ ամեն դիրք և օրինադիրք կդըտնուին չափաւոր դիներով: Գաւառներէն ուղղելը կրնան ուղղակի դրել և դիւրութեամբ ըստանալ, ըստ ամենայնի ապահով ըլլալով: Նամակք ուղղելի են առ Տ. Գրիդորեան էֆէնտի յիշեալ դրատունն:

ԶՈՐԵԲԼԵԶՈՒԹԵԱՆ ՀԱՒԱՔԱԾՈՅ

Ցրտնեցէն, Հայերէն, Թուրքերէն և Յունարէն բառեր

ՅՕՐԻՆԵԱԼ, Ի Թ. ԹԻՐԶԵԱՆԷ

կհրատարակեցաւ է ի Պոլիս Մերճան չարչը Յովհան Աչճեանի դրատարանը թիւ 33 և ամեն դրատոց վաճառաց քով, դին 5 ղրուշ:

عمومی مسافرخانه

ՀԱՄԱԶԳԱՑԻՆ ՀԻՒՐԱՆՈՑ

HOTEL

INTERNATIONAL

ΞΕΝΩΝ—ΔΙΕΘΝΗΣ

Ս.յս հիւրանոցն հատատատեալ է Մահմուտ փաշայի վարիկ կողմը, կամրջին մօտ, Հաճիկեօչէք մղկիթին դէմը Մօլաթաչը փողոց թիւ 10. ապահով՝ մաքուր և օդաւէտ է. և դիներն չափաւոր. ընտանիքք ալ կրնան հանդիստ ընել. ունի ճաշարան և սրճարան մը՝ ամէն պղտի լրատրութիւնով զարդարեալ. Պոլսոյ մէջ այսպիսի հիւրանոցի մը նմանը չկայ. վերջապէս ըստ ամենայնի գոհ կըլլան յաճախորդք:

Ապտ-իւլ-ճելիլ

PILULES HOLLOWAY

ԴԵՂԱՀԱՏՈՒԿ ՀՈՒԼԼՕՈՒԵԻԻ

Լեարդի, ստամոքսի եւ աղիքներու ամեն տեսակ անկարդութեանց համար խիստ ընտիր է սոյն դեղահատը. ամեն ջղային տկարութեան ուժաթափութեան եւ տխրութեան համար. կը ջնջէ եւ անհետ կընէ ամեն տեսակ անչափաւորութեանց հետքերը: Սրտի եւ երիկամանց վրայ օդտակար ազդեցիչ թիւն մ'ունի. արիւնը մաքրելով նոցա խանգարեալ վիճակը կը կանոնաւորէ, և դրգռելով կենսական դործարանները կը զօրացնէ: Իւր դեղական մեծ աղդեցութեամբ սրտախառնութիւն,կուժուութիւն, մաղձային հիւանդութիւններ, որովայնի մէջ լցուած կապեր, դլխի ցաւեր կը վանէ, մարսողութիւնը կը չափաւորի, եւ մարմինը մաքրուելով բոլոր այն աղտեղութիւններէ որ չատ անդամ դանազան հիւանդութեանց սկզբնապատճառ կրլլան, առողջ ուժեղ եւ բնական դիրքը կը դտնու

ONGUENT HOLLOWAY

ՍՊԵՂԱՆԻ ՀՈՒԼԼՕՈՒԵԻԻ

Մորթային հիւանդութիւնք եւ վէրք բուժելու մասին ունեցած պալատական յատկութեանցը չհաւասարիր բնաւ ուրիշ դեղ մը. հին կամ նոր թուլնաւոր վէրքեր, ուռեցք, քաղցկեղ (չիրիքճիճէք), սրունկի եւ ստեանց վէրքեր կամ բոլորովին կանցնին եւ կամ կը լաւանան. օդտակար է նաեւ հարբուխի, հազի, սրտի բարախման, մանաւանդ օդացաւ (եել) ըստաճ հիւանդութեան. Իւր կազդուրիչ, և զօրաւոր ազդեցութեամբը խոյլ (սըրաձա) հիւանդութեան ապաքինիչ զօրութիւնը ինչ աստիճան ո՛ր ըլլայ կը դիմագրաւէ:

Այս դեղերուն գործածութեան եղանակը նշանակուած է իւրաքանչիւր տուփի վրայ, որ կը գտնուի ամեն դեղաճառներու քով, և մանաւանդ պէս պահչէ գարու թաչ խանի կողմերը պ. Գասապարեանի դեղարանը Ն. 7 կը ծախուի:

Աւելի առնել ուզողը կը հրաւիրուի առ հղիկնարն տօքթօր Հոլլօուէ ի Լօնտոն Օքսֆորտ փողոց թիւ 533:

ԴՐԱՄԱԿԱՆ

ԿՈՍՏԱՆԴՆՈՒՊՕԼԻՍ

22 Մայիս 1882

Ֆօնսօլիտէ		14—10
Երկաթուղեայ	Ֆրնգ.	58—
Թրամուէյ	Օ. Լ.	3—35
1863 ի փոխառութիւն	Ֆրնգ.	63—
1865 ի »	»	78—
1869 ի »	»	71—
1872 ի »	»	28—50
Օսմանեան լիրան		100 ղրշ
Մէճիտիյէ		107—38
Մէճիտիյէ		205—
Հինգնոց		208—10
Վեցնոց		126—25
Պղինձ		610—
Թղթադրամ		870—
Տուսիոյ Բօլ		90—20
Դաղղիական լիրա		87—20
Անգղիական »		110— 5
Գրիմիյ		51—20

ՏՆՕՐԷՆ ԵԻ ՏԷՐ

Հ. Ս. ԱԼԱՃԱՃԵԱՆ

ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ՍԱՐԳԵԱՆ
Կ. Պոլիս Մերգան չարչի